

Seat No. : _____

AL-106

August-2021

B.Sc., Sem.-V

303 : Chemistry (Physical Chemistry)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન 1 થી 8માંથી કોઈપણ 3ના જવાબ આપો.
(2) પ્રશ્ન 9ના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.
(3) જરૂરી અચળાંકો :

$$R = 1.987 \text{ cal. deg}^{-1} \text{ Mol}^{-1} = 8.314 \text{ J Mole}^{-1} \text{ deg}^{-1}, N = 6.023 \times 10^{23} \text{ mole}^{-1}$$
$$h = 6.623 \times 10^{-27} \text{ erg sec} = 6.623 \times 10^{-34} \text{ J. sec}$$
$$c = 3.0 \times 10^{10} \text{ cm sec}^{-1} = 3.0 \times 10^8 \text{ M. sec}^{-1}, F = 96500 \text{ coulomb.}$$

1. (A) ક્લેપિરોન-કલોસિયસનું સંકલિત સમીકરણ મેળવો. 7
(B) નીચેના સમીકરણ માટે 27 °C તાપમાને $N_2 + O_2 \rightleftharpoons 2 NO$ ΔH ની કિંમત 10.0 કિ.કે./મોલ છે. જો $\Delta S = 0.1$ કેલરી/ડિગ્રી/મોલ હોય તો પ્રક્રિયા માટેના સમતોલન અચળાંકની ગણતરી કરો. 7
2. (A) કાફના સમીકરણ પર નોંધ લખો. 7
(B) બેન્ઝોઈક એસિડની 10 °C અને 30 °C તાપમાને દ્રાવ્યતા અનુક્રમે 0.207 ગ્રામ અને 0.425 ગ્રામ પ્રતિ 100 ગ્રામ દ્રાવકમાં છે તો દ્રાવણ ઉષ્મા શોધો. 7
(R = 1.987 cal/degree/mole)
3. (A) નન્સર્ટનું સિંગલ ઈલેક્ટ્રોડ પોટેન્શિયલનું સમીકરણ મેળવો. 7
(B) 25 °C તાપમાને નીચેના કોષનો e.m.f. 0.50 volt છે. કોષમાંના અજ્ઞાત દ્રાવણની pH શોધો. 7
 $Pt | H_{2(g)} 1 \text{ atm} | H^+_{(x \text{ molar})} || KCl_{(0.1 M)} | Hg_2Cl_{2(s)} | Hg$
 $E_{\text{calomer}} = 0.281 \text{ volt}$
4. (A) ક્વીન હાઈડ્રોન વીજધ્રુવ પર નોંધ લખો. 7
(B) 25 °C તાપમાને નીચે દર્શાવેલ કોષનો પોટેન્શિયલ 0.952 V છે. 7
 $Pb | Pb^{+2}_{(a=1)} || Ag^+_{(a=1)} | Ag$
(i) કોષ પ્રક્રિયા લખો.
(ii) ΔG° જૂલ અને કેલરીમાં ગણો.

5. (A) પ્રાથમિક ક્ષાર અસર પર નોંધ લખો. 7
 (B) પોલીમરનો અણુભાર શોધવાની સ્નિગ્ધતાની રીત વર્ણવો. 7
6. (A) પ્રક્રિયા દરનો સક્રિયકૃત સંકીર્ણ વાદ ચર્ચો. 7
 (B) સહપોલીમર્સ, જૈવિક પોલીમર્સ અને યોગશીલ પોલીમર્સ પર નોંધ લખો. 7
7. (A) બેઈનબ્રીજ દળ સ્પેક્ટ્રોગ્રાફ ઉપર નોંધ લખો. 7
 (B) અણુઓના પરિભ્રમણીય-આંદોલનીય વર્ણપટ માટેનું સમીકરણ મેળવો. 7
8. (A) રેડિયોએક્ટિવ સમસ્થાનિકોના ઉપયોગ જણાવો. 7
 (B) ઓર્થો-પેરા હાઈડ્રોજન પર નોંધ લખો. 7
9. ગમે તે આઠના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 8
- (1) થર્મોડાયનેમિક્સનો શૂન્યના નિયમની વ્યાખ્યા આપો.
  - (2) ટ્રોટનના નિયમની વ્યાખ્યા આપો.
  - (3) ઉષ્મીય સંતુલન એટલે શું ? સમજાવો.
  - (4) પ્રમાણિત અવસ્થા માટે મુક્ત શક્તિનું સમીકરણ લખો.
  - (5) પાણીનો આયનિક ગુણાકાર કેટલો હોય છે ?
  - (6) સંદર્ભ વીજદ્રુવ એટલે શું ?
  - (7) ક્વીન-હાઈડ્રોન પાવડર શાનું મિશ્રણ છે ?
  - (8) કોષનો વીજચાલક બળ (E) અને ΔS વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતું સમીકરણ લખો.
  - (9) વ્યાખ્યા આપો : પોલીમર
  - (10) સાપેક્ષ સ્નિગ્ધતા એટલે શું ?
  - (11) પ્રક્રિયાનો ક્રમ એટલે શું ?
  - (12) સક્રિયકરણ શક્તિની વ્યાખ્યા આપો.
  - (13) સમસ્થાનિકોની વ્યાખ્યા આપો.
  - (14) કાર્બન ડેટિંગ પદ્ધતિ એટલે શું ?
  - (15) પરિભ્રમણીય-આંદોલનીય વર્ણપટની ઉપયોગીતા લખો.
  - (16) કેવા અણુઓ ભ્રમણીય વર્ણપટ દર્શાવતા નથી ?

Seat No. : _____

AL-106

August-2021

B.Sc., Sem.-V

303 : Chemistry (Physical Chemistry)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : (1) Answer any **three** question out of **one** to **eight** questions.

(2) Question No. 9 is compulsory.

(3) Necessary constants :

$$R = 1.987 \text{ cal. deg}^{-1} \text{ mol}^{-1} = 8.314 \text{ J mole}^{-1} \text{ deg}^{-1}, N = 6.023 \times 10^{23} \text{ mole}^{-1}$$

$$h = 6.623 \times 10^{-27} \text{ erg sec} = 6.623 \times 10^{-34} \text{ J. sec}$$

$$c = 3.0 \times 10^{10} \text{ cm sec}^{-1} = 3.0 \times 10^8 \text{ M. sec}^{-1}, F = 96500 \text{ coulomb.}$$

1. (A) Derive integrated form of Clapyron-Claussius equation. 7

(B) The value of ΔH of the following reaction : 7

$\text{N}_2 + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2 \text{NO}$ at 27 °C is 10.0 kilo cal/mole and $\Delta S = 0.1 \text{ cal/deg/mole}$.
Calculate the equilibrium constant for reaction.

2. (A) Write a note on Craft's equation. 7

(B) At 10 °C and 30 °C the solubility of benzoic acid is 0.207 gm and 0.425 gm respectively in 100 gm of solvent. Calculate the heat of solution for benzoic acid.
(R = 1.987 cal/degree/mole) 7

3. (A) Derive equation for Nernst's single electrode potential. 7

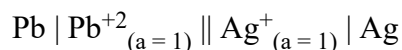
(B) Consider the cell $\text{Pt} | \text{H}_{2(\text{g})} 1 \text{ atm} | \text{H}^+_{(x \text{ molar})} || \text{KCl}_{(0.1 \text{ M})} | \text{Hg}_2\text{Cl}_{2(\text{s})} | \text{Hg}$ 7

If the emf of this cell is 0.50 volt at 25 °C, what would be the pH of the x molar acid solution ?

$$E_{\text{calomer}} = 0.281 \text{ volt at } 25 \text{ }^\circ\text{C.}$$

4. (A) Write a neat Quinhydrone electrode. 7

(B) The e.m.f. of the following cell is 0.952 V at 25 °C 7

(i) Write cell reaction.

(ii) Calculate ΔG° in joule and calorie.

5. (A) Write a note on Primary Salt Effect. 7
 (B) Describe viscosity method for the determination of molecular weight of polymer. 7
6. (A) Discuss the activated complex theory for rate constant. 7
 (B) Write a note on Co-polymers, bio-polymers and polymers additives. 7
7. (A) Write a note on Bainbridge Mass Spectrograph. 7
 (B) Derive an equation for rotational-vibrational spectra of molecules. 7
8. (A) Write application of radioactive isotopes. 7
 (B) Write a note on Ortho-para hydrogen. 7
9. Answer in short : (Any **Eight**) 8
- (1) Define Zeroth law of thermodynamics.
  - (2) Define Trouton's Law.
  - (3) Define thermal equilibrium.
  - (4) Write the equation of free energy for standard state.
  - (5) What is the ionic product of water ?
  - (6) What is reference electrode ?
  - (7) Quin hydron is made from which substances ?
  - (8) Write an equation showing relation between E.M.F. of a cell and ΔS .
  - (9) Define Polymer.
  - (10) Define Relative Viscosity.
  - (11) Define Order of the reaction.
  - (12) Define Energy of activation.
  - (13) Define Isotopes.
  - (14) Define Carbon dating Method.
  - (15) Write applications of vibration-rotational spectra.
  - (16) Which type of molecule do not show rotational spectra ?